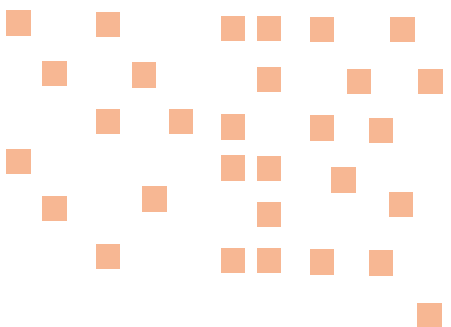

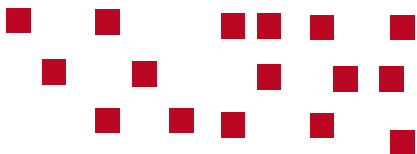
SRI LANKA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej na Sri Lance

DPU-WIKP-424/317/2026
26.05.2026

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa na Sri Lance.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

21,982,608 mln^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Syngalezi – 74,9%, Tamilowie - 11,2%, Morowie (lankijscy muzułmanie) – 9,2%, Tamilowie Indyjscy – 4,2%, inni – 0,5%.^[2]

SKŁAD RELIGIJNY

Buddyści 70,2% (religia oficjalna), hinduiści 12,6%, muzułmanie 9,7%, katolicy 6,1%, inni chrześcijanie 1,3%, pozostali 0,05%.^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Sri Lanka (dawniej Cejlon) jest wyspą w Azji Południowo-Wschodniej na Oceanie Indyjskim. Niepodległość uzyskała w 1948 roku. Kraj jest republiką demokratyczną i państwem unitarnym, w którym panuje system semi-prezydencki lub inaczej prezydencko-parlamentarny, charakteryzujący się bardzo silną pozycją prezydenta.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Sri Lanka administracyjnie dzieli się na 9 prowincji: Północną (włączając Półwysep Jaffna), Północno-Centralną, Wschodnią, Północno-Zachodnią, Wayamba, Zachodnią, Basnahira, Centralną Sabaragamuwa, Uva, Południową.^[5]

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

Mapa. Podział administracyjny Sri Lanki.

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Prezydent Sri Lanki jest wybierany na pięcioletnią kadencję w wyborach powszechnych. Zgodnie z 19 poprawką do konstytucji z 2015 r., prezydent może pełnić urząd przez dwie kadencje.^[6]

Aktualnym prezydentem Sri Lanki, od dnia 24.09.2024 roku jest **Anura Kumara DISSANAYAKE**.^[7] Wcześniej w dniu 20.07.2022 roku parlament Sri Lanki wybrał **Ranila Wikramasinghę** na nowego prezydenta państwa po tym, jak dotychczasowy prezydent **Gotabaya Rajapaksa** uciekł z kraju i podał się do dymisji. Rajapaksa opuścił kraj pod naciskiem społecznych protestów.^{[8][9]}

Kolejne wybory prezydenckie na Sri Lance mają się odbyć w 2029 roku.^[10]

RZĄD I PREMIER

Premier mianowany jest przez prezydenta spośród członków dominującej partii w parlamencie na 5-letnią kadencję. Dzieli on z prezydentem wiele obowiązków wykonawczych, głównie w sprawach wewnętrznych. Gabinet jest powoływany przez prezydenta w porozumieniu z premierem. Premier pełni funkcję zastępcy prezydenta.^[11]

W chwili obecnej funkcję premiera Sri Lanki pełni **Harini AMARASURIYA** (od dnia 24.09.2024 roku).^[12]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

W jednoizbowym parlamencie Sri Lanki zasiada 225 posłów, z czego 196 jest wybieranych w okręgach wyborczych, zaś 29 w reprezentacji proporcjonalnej. Posłowie wybierani są na okres pięciu lat. Prezydent może powołać, odwołać oraz zakończyć sesję parlamentu oraz rozwiązać parlament w dowolnym czasie po upływie czterech i pół roku.^[13]

⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁸ BBC, Wickremesinghe R, Sri Lanka sees new president sworn into office, 01.05.2025, <https://www.bbc.com/news/world-asia-62248225>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹² Embassy of Sri Lanka France, Hon. Dr. Harini Amarasuriya, <https://www.srilankaembassy.fr/en/page/1059-prime-minister-sri-lanka>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

Ostatnie wybory parlamentarne na Sri Lance odbyły się 14.10.2024 roku. Wygrała je partia **National People's Power (Jathika Jana Balawegaya, NPP)** uzyskując 159 miejsc; **Samagi Jana Balawegaya (SJB)** – 40 miejsc, inne - 26 miejsc.^[14]

Kolejne wybory parlamentarne na Sri Lance są przewidziane na listopad 2029 roku.^[15]

SYSTEM PRAWNY

Na Sri Lance stosowany jest mieszany system prawny, oparty na mieszance rzymsko-holenderskiego prawa cywilnego, angielskiego prawa precedensowego, tamilskiego prawa zwyczajowego i muzułmańskiego prawa osobistego.^[16]

KARA ŚMIERCI

Sri Lanka należy do krajów, w których jest orzekana kara śmierci, jednak obowiązuje tam faktyczne moratorium na wykonywanie kary śmierci, a ostatnia egzekucja miała miejsce w 1976 roku. Mimo to lankijskie sądy nadal wydają wyroki kary śmierci, pozostawiając ostateczną decyzję o ich złagodzeniu w gestii prezydenta Sri Lanki.^[17]

Kodeks karny Sri Lanki nie ogranicza kary śmierci do najcięższych przestępstw, jak wymagają tego międzynarodowe standardy praw człowieka. Zgodnie z kodeksem karnym kara śmierci pozostaje potencjalną karą za następujące przestępstwa: prowadzenie wojny przeciwko państwu, w tym próby i podżeganie do takich działań; bunt oficera w wojsku; świadome składanie fałszywych zeznań w sądzie, które mogą skutkować skazaniem niewinnej osoby; morderstwo; podżeganie do samobójstwa. Zgodnie z ustawą o kodeksie postępowania karnego, każde przestępstwo zagrożone karą śmierci jest sądzone przez Sąd Najwyższy Sri Lanki. Sąd następnie przekazuje Prezydentowi Sri Lanki dowody procesu i raport zawierający opinię sędziego, czy wyrok śmierci powinien zostać wydany. Prezydent może złagodzić wyrok śmierci lub zatwierdzić go i wyznaczyć datę, godzinę i miejsce egzekucji.^[18] Według ostatniego raportu Amnesty International z dnia 18.05.2026 r. dot. wyroków kary śmierci i egzekucji w 2025 r. karę śmierci wymierzono ponad 49 osobom, a w więzieniach przebywa 826 osób z takim wyrokiem.^[19]

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

¹⁷ The Advocates for Human Rights, Sri Lanka- Human Rights Council – Death Penalty 2017, https://www.theadvocatesforhumanrights.org/International_Submissions/A/Index?id=253

¹⁸ The Advocates for Human Rights, Sri Lanka- Human Rights Council – Death Penalty 2017, https://www.theadvocatesforhumanrights.org/International_Submissions/A/Index?id=253

¹⁹ AI (Amnesty International), Death Sentences and Executions, 18.05.2026, <https://www.amnesty.org/en/documents/ACT50/0778/2026/en/>

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED w 2024 r. na terenie Sri Lanki w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło 6 osób, natomiast do połowy października 2025r. ilość wszystkich ofiar wyniosła 7 osób.^[20]

Inne źródła mówią o tym, że w ostatnich latach na Sri Lance wzrosła bardzo przestępczość zorganizowana. W 2025 roku odnotowano 114 strzelanin i 60 ofiar śmiertelnych. Choć liczbą ta nie odbiega od danych z lat poprzednich, kiedy odnotowano – 54 ofiary śmiertelne w 2023 roku i 45 w 2024 roku opozycja określa zorganizowaną przestępczość mianem „kryzysu bezpieczeństwa narodowego”.^[21]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły Zbrojne. Sri Lanki są odpowiedzialne za bezpieczeństwo zewnętrzne, ale mogą zostać wezwane do wykonywania ściśle określonych obowiązków w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Składają się z Armii Sri Lanki (w tym Straży Narodowej oraz Sił Ochotniczych), Marynarki Wojennej, Sił Powietrznych, Straży Przybrzeżnej oraz Departamentu Bezpieczeństwa Publicznego (Straż Wewnętrzna).^[22]

Sri Lanka tradycyjnie utrzymuje bliskie stosunki w zakresie bezpieczeństwa z Indiami. Siły zbrojne Sri Lanki i Indii nadal prowadzą wspólne ćwiczenia, a Indie szkolą ponad 1 tys. żołnierzy Sri Lanki rocznie. W ostatnich latach Sri Lanka zacieśniła również więzi wojskowe z Chinami.^[23] Sri Lanka wysyłała niewielką liczbę personelu do pełnienia służby w ramach misji pokojowych ONZ.^[24]

Od 1983 do 2009 roku trwała na Sri Lance wojna domowa. Wojsko walczyło z separatystyczną organizacją tamilską, Tygrysami Wyzwolenia Tamińskiego Ilamu (LTTE). Od zakończenia wojny wojsko nadal jest rozmieszczone w północnych i wschodnich prowincjach zamieszkanymi w większości przez Tamilów. Wojsko w ciągu ostatniej dekady zwiększyło również swoją rolę w licznych sektorach komercyjnych, w tym w rolnictwie, hotelarstwie, rekreacji itp.^[25]

²⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, data 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²¹ The Diplomat, Kuruwita R., Sri Lanka's Opposition Is Trying to Securitize Organized Crime. Voters Aren't Buying It, Yet, 03.03.2026, <https://thediplomat.com/2026/03/sri-lankas-opposition-is-trying-to-securitize-organized-crime-voters-arent-buying-it-yet/>

²² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

²⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

²⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

Według różnych doniesień od 280 do 2 tys. byłych wojskowych ze Sri Lanki bierze udział po obu stronach konfliktu rosyjsko-ukraińskiego jako ochotnicy i najemnicy.^{[26][27]}

Siły zbrojne Sri Lanki nie prowadzą obecnie żadnych działań zbrojnych ani w kraju, ani za granicą.

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji wskazujących na to by na Sri Lanki obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna.

Na Sri Lanki panuje obecnie kryzys paliwowy spowodowany zakłóceniami w globalnych łańcuchach dostaw energii i szlakach żeglugowych w Cieśninie Ormuz po ataku Stanów Zjednoczonych i Izraela na Iran w 2022 roku i wybuchu trwającej wojny. Podatność kraju na takie wstrząsy jest szczególnie dotkliwa ze względu na jego silne uzależnienie od importowanej energii, nawozów i innych niezbędnych towarów. Jej zabezpieczenia gospodarcze przed wstrząsami zewnętrznymi pozostają słabe po kryzysie gospodarczym z 2022 roku.^[28]

Rząd Sri Lanki wprowadził szereg środków mających na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o około 25%. Obejmują one ogólnokrajowy system racjonowania paliwa oparty na kodach QR, mający na celu kontrolę zużycia i zapewnienie bardziej sprawiedliwego dostępu do paliwa; ogłoszenie środy dniem wolnym od pracy dla instytucji publicznych i zachęcenie firm prywatnych do tego samego; wyłączenie oświetlenia reklamowego i ulicznego po określonych godzinach; oraz wezwanie gospodarstw domowych do oszczędzania energii.^[29]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2024 r. w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 4 cywilów, zaś do połowy października 2025 r. 5 osób cywilnych. Ataki na osoby cywilne miały charakter jednostkowy.^[30]

²⁶ Militaryni, Around 280 Sri Lankan Citizens take part in the war against Ukraine, 15.05.2024, <https://militaryni.com/en/news/around-280-sri-lankan-citizens-take-part-in-the-war-against-ukraine/>

²⁷ The Hindu, 'Duped Sri Lankans fighting in Russia-Ukraine War, 12.07.2024, <https://www.thehindu.com/news/international/duped-sri-lankans-fighting-in-russia-ukraine-war/article68280214.ece>

²⁸ NUS (National University of Singapore), Gamage R., Sri Lanka's Impending Energy Crisis: Implications for Political Stability, 01.04.2026, <https://www.isas.nus.edu.sg/papers/sri-lankas-impending-energy-crisis-implications-for-political-stability/>

²⁹ NUS (National University of Singapore), Gamage R., Sri Lanka's Impending Energy Crisis: Implications for Political Stability, 01.04.2026, <https://www.isas.nus.edu.sg/papers/sri-lankas-impending-energy-crisis-implications-for-political-stability/>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, incydenty i ofiary, liczby, mapa, civilians (Sri Lanka, India), 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2024 r. do maja 2026 r. na terenie Sri Lanki nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2024 r. do maja 2026 r. na terenie Sri Lanki nie odnotowano partyzanckich działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2024 r. do maja 2026 r. na terenie Sri Lanki nie odnotowano odwetowych działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2024 r. do maja 2026 r. na terenie Sri Lanki nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana sytuacją bezpieczeństwa.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2024 r. do maja 2026 r. na terenie Sri Lanki nie odnotowano zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

W ciągu ostatnich dwóch lat w bazie ACLED odnotowano jeden incydent z użyciem środków wybuchowych. 26 marca 2024 r. nieznani sprawcy rzucili granatem w siedzibę partii United National Party (UNP) na przedmieściach Kadawatha (Gampaha, Prowincja Zachodnia). Przyczyna ataku nie jest znana. Nie odnotowano ofiar. Wojsko i policja przeprowadziło również kilkanaście konfiskat broni palnej i środków wybuchowych, w tym głównie granatów.^[31]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Na Sri Lance zdarzają się ataki na tle politycznym. W lutym 2024 roku niezidentyfikowane uzbrojone osoby zabiły inspektora Ministerstwa Zdrowia, w lipcu 2024 roku zginął wyższy rangą członek LTTE i istnieją podejrzenia, że był to zamach,

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, civilians (Sri Lanka), abduction/forced disappearance, 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

zaś we wrześniu 2024 r. nieidentyfikowana osoba zabiła tęym narzędziem jednego z głównych działaczy Sri Lanka Freedom Party (SLFP).^[32]

W 2024 r. w okresie przedwyborczym odnotowano kilkadziesiąt incydentów między zwolennikami różnych partii. Np. 3 listopada 2024 r. sześciu zwolenników partii Tamil Makkal Viduthalaï Pulikāl zaatakowało kijami i mieczami kandydata w zbliżających się wyborach parlamentarnych oraz dwóch jego zwolenników z Narodowego Frontu Demokratycznego przed siedzibą partii przy Jayantipuram School Road w mieście Batticaloa (Batticaloa, Prowincja Wschodnia). Trzech członków Narodowego Frontu Demokratycznego i czterech członków partii Tamil Makkal Viduthalaï Pulikāl odniosło obrażenia.^[33]

W kraju tym zdarzają się incydenty z nadużyciem siły, a także pozaprawne zabójstwa dokonywane przez funkcjonariuszy policji i wojsko np. 7 sierpnia 2025 r. wojskowi zaatakowali pięciu Tamilów pałkami i inną bronią uderzeniową po tym, jak zaprosili ich do zbierania metali w obozie wojskowym w Mutthaiyankatukkulam w miejscowości Mullaitivu (okręg Mullaitivu, Prowincja Północna), ponieważ zamierzali opuścić ten obóz. Jedna osoba trafiła do szpitala okręgowego w Mullaitivu, a druga, która zaginęła, została znaleziona martwa 9 sierpnia.^[34] Na Sri Lance dochodzi także do ataków tłumu. Celem mogą być chrześcijanie działający na terenie zamieszkiwanym przez większość buddyjską lub hinduistyczną, lekarze uznani za niekompetentnych, dziennikarze i inni.^{[35][36]}

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Władze czasami ograniczają wolność zgromadzeń, jednak zgromadzenia odbywają się regularnie, chociaż demonstracje dotyczące drażliwych tematów, takich jak przepisy bezpieczeństwa i brak odpowiedzialności wojska lankijskiego za zaginięcia ludności tamilskiej w czasie wojny domowej, mogą być monitorowane przez władze.^{[37][38]}

W 2024 r. ACLED odnotowuje 679 protestów, w tym 22 z interwencją policji. Do października 2025 r. z kolei – 554 protesty, w tym 13 z interwencją policji. Przykładowo:

16 maja 2025 r. koordynator (Inter University Students' Federation) IUSF wraz ze studentami wziął udział w proteście zorganizowanym przez Związek Absolwentów Nauk o Zdrowiu przed budynkiem Ministerstwa Zdrowia w Kolombo (Kolombo, Prowincja Zachodnia), zgłaszając szereg postulatów oraz sprzeciwiając się praktyce zatrudniania wyłącznie absolwentów prywatnych uczelni na stanowiska paramedyczne, z pominięciem absolwentów kierunków nauk o zdrowiu. Policja

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, civilians (Sri Lanka), 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, civilians (Sri Lanka), 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, incydenty i ofiary, liczby, opisy zdarzeń, civilians (Sri Lanka), 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, civilians (Sri Lanka), unidentified armed groups, 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 10.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices Sri Lanka, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107680.html>

³⁷ Freedom House, Freedom in the World, Sri Lanka 2024, <https://freedomhouse.org/country/sri-lanka/freedom-world/2024>

³⁸ USDOS, (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices Sri Lanka, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107680.html>

aresztowała dziewięciu protestujących, w tym przewodniczącego IUSF, za zorganizowanie protestu wbrew nakazowi sądowemu.^[39]

3 września 2025 r. niewielka grupa tamilskich właścicieli ziemskich zorganizowała protest przydrożny w miejscowości Mayiliddy (Jaffna, Prowincja Północna) przeciwko zagarnięciu ich ziem przez wojsko, podczas wizyty prezydenta z okazji inauguracji trzeciego etapu projektu rozbudowy portu w Mayiliddy. Protest został rozproszony przez policję, która użyła siły również wobec starszych kobiet oraz groziła dziennikarzom. Protestujący podkreślali swoją trwającą od dziesięcioleci walkę o zwrot ziemi zajętej w ramach strefy wysokiego bezpieczeństwa oraz domagali się sprawiedliwości i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.^[40]

26 września 2025 r. setki Tamilów, w tym kobiety i duchowni katoliccy, zorganizowały w mieście Mannar (dystrykt Mannar, Prowincja Północna) protest przeciwko projektowi budowy farmy wiatrowej w Mannar oraz przeciwko konwojowi transportującemu elementy turbin wiatrowych do Mannar. Tysiące funkcjonariuszy policji i członków Specjalnych Sił Zadaniowych zaatakowało i zraniło kilku protestujących pałkami, grożąc im bronią palną oraz deptając kobiety. Księża, kobiety i mężczyźni odnieśli obrażenia i byli hospitalizowani.^[41]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Sri Lanka jest krajem, w którym dochodzi do przypadków handlu ludźmi. Przestępcy wykorzystują ofiary krajowe i zagraniczne na Sri Lance, jak również ofiary ze Sri Lanki za granicą. Większość zgłoszonych przypadków handlu ludźmi na Sri Lance dotyczy handlarzy zmuszających pracowników migrujących ze Sri Lanki do pracy za granicą. Na Sri Lance handlarze wykorzystują mężczyzn, kobiety i dzieci do pracy przymusowej i handlu ludźmi w celach seksualnych. Handlarze coraz częściej wykorzystują media społecznościowe do werbowania ofiar. Do grup szczególnego ryzyka należą kobiety, dzieci, mniejszości etniczne i osoby starsze.^{[42][43]} W kraju istnieje również rynek handlu bronią pochodzącą z czasów wojny domowej. Handlem zajmują się zorganizowane grupy przestępcze operujące w Colombo i Badulla. Sri Lanka jest krajem tranzytowym dla handlu heroiną z Afganistanu i Pakistanu.^[44]

Na Sri Lance wzrasta przemoc z użyciem broni palnej związana z przestępczością zorganizowaną.^[45]

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, protests, 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, protests, 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, protests, 01.01.2024-10.10.2025, data pobrania 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² USDOS (US Department of State), 2025 Trafficking in Persons Report: Sri Lanka (Sri Lanka Tier 2), <https://www.state.gov/reports/2025-trafficking-in-persons-report/sri-lanka/>

⁴³ Global Organized Crime Index, Sri Lanka, 2023, https://ocindex.net/country/sri_lanka

⁴⁴ Global Organized Crime Index, Sri Lanka, 2023, https://ocindex.net/country/sri_lanka

⁴⁵ The Diplomat, Kuruwita R., Sri Lanka's Opposition Is Trying to Securitize Organized Crime. Voters Aren't Buying It, Yet, 03.03.2026, <https://thediplomat.com/2026/03/sri-lankas-opposition-is-trying-to-securitize-organized-crime-voters-arent-buying-it-yet/>

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Sri Lanki zapewnia swobodę podróży w granicach kraju, zagranicznych, emigracji, repatriacji, ale rząd nie zawsze przestrzega tych praw. Organizacje praw człowieka odnotowały widoczną obecność wojskową, w tym liczne wojskowe punkty kontrolne, na północy i wschodzie w kraju, jako część rządowych wysiłków na rzecz bezpieczeństwa i zapobiegania handlowi narkotykami.^[46]

Swoboda przemieszczania się jest ograniczona przez punkty kontrolne, obszary wojskowe o ograniczonym dostępie oraz wojskowe zajęcie gruntów publicznych i prywatnych. Punkty kontroli bezpieczeństwa wzniesione w Prowincji Północnej po tym, jak Gotabaya Rajapaksa został prezydentem, zostały w większości zlikwidowane, choć obszary tamilskie pozostają pod nadzorem.^[47]

Kobiety z dziećmi poniżej piątego roku życia nie mogą wyjeżdżać za granicę w celach zarobkowych.^[48]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Współczynnik urbanizacji na Sri Lance wynosi 1,22% (2020-25), zaś populacja zamieszkująca miasta 19,2%.^[49]

Ludność koncentruje się głównie w szerokiej strefie wilgotnej na południowym zachodzie, w ośrodkach miejskich, wzdłuż wschodniego wybrzeża i na półwyspie Jaffna na północy.^[50]

Sri Lanka znajduje się na wczesnym etapie transformacji miejskiej i jest zdominowana przez migrację ze wsi do miast, głównie w kierunku okręgów prowincji zachodniej, gdzie znajduje się Kolombo. Niski poziom skuteczności migracji w połączeniu z niską intensywnością stanowi podstawę bardzo ograniczonej redystrybucji ludności. Wzorce przestrzenne zostały zakłócone przez wysiedlenia wywołane konfliktami, w tym powrót przesiedleńców wewnętrznych, szczególnie na obszary wiejskie na północy. Rządowe programy migracyjne mające na celu przyciągnięcie ludności na obszary wiejskie zostały stopniowo zastąpione programami wspierającymi szybką ekspansję dużych miast poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury.^[51]

⁴⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices Sri Lanka, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107680.html>

⁴⁷ Freedom House Freedom in the World, Sri Lanka 2024, <https://freedomhouse.org/country/sri-lanka/freedom-world/2024>

⁴⁸ Freedom House Freedom in the World, Sri Lanka 2024, <https://freedomhouse.org/country/sri-lanka/freedom-world/2024>

⁴⁹ CIA, (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁵⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>

⁵¹ Springer Nature Link, Integral Migration in Sri Lanka [in:] Bell M., Bernard A., Charles-Eduards E., Zhu Y., Internal Migration in the Countries of Asia, Springer 2020, <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-44010-7>

WEWNĘTRZNI UCHODŹCY

Wojna domowa zakończona w 2009 roku spowodowała liczne przemieszczenia ludności (głównie tamilskiej), w tym przymusowe przesiedlenia spowodowane przez rząd lub LTTE. Najwięcej uchodźców przebywało w Jaffnie, Kilinochchi, Mannar oraz Batticaloa. Szacuje się, że pod koniec 2022 roku około 12 tys. obywateli Sri Lanki pozostawało wewnętrznymi przesiedleńcami z powodu wojny.^[52]

W 2025 r. główną przyczyną przesiedleń były powodzie był cyklon Ditwah, od listopada do grudnia, rząd zapewnił tymczasowe schronienie ok. 13,4 tys. ludzi. Zginęło ponad 50 osób w powodziach i urwiskach terenu.^{[53][54]}

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W 1983 r., kiedy na Sri Lance wybuchła wojna domowa, społeczność tamilska szukała schronienia w Indiach. Ponad 300 tys. uchodźców osiedliło się w małych obozach dla uchodźców w stanie Tamilnadu w Indiach. Pomimo zakończenia wojny w 2009 r. większość uchodźców przebywających w Indiach, wolało pozostać w tym kraju, niż wracać na Sri Lankę.^[55] Obecnie w 104 obozach w Tamilnadu żyje 58,2 tys. lankijskich Tamilów, z czego 45% urodziła się w Indiach. 79% przebywa tam od ok. 30 lat.^[56]

W 2019 roku indyjski rząd Bharatiya Janata Party (BJP) uchwalił ustawę o zmianie obywatelstwa (ang.: Citizenship Amendment Act) 2019. Zasady przyznawania obywatelstwa ogłoszono w marcu 2024 roku. Ustawa CAA 2019 zmieniła ustawę o obywatelstwie z 1955 roku. Wykorzystuje ona religię do określenia, czyje obywatelstwo może zostać przyspieszone. Przepisy przewidują przyspieszenie przyznania obywatelstwa mniejszościom religijnym z Bangladeszu, Pakistanu i Afganistanu - tj. sikhom, hinduistom, buddystom, parsom, dżinistom i chrześcijanom - którzy wjechali do Indii 31 grudnia 2014 r. lub wcześniej. Prawo wyklucza muzułmanów, którzy stanowią większość w tych trzech krajach. Z ustawy zostali wykluczeni lankijscy Tamilowie.^[57]

Wykluczenie to wiąże się z zarzutami, iż niektórzy tamilsy uchodźcy ze Sri Lanki są zaangażowani w działalność przestępczą i separatystyczną. Istnieją także obawy, że część tamilskiej diaspory na Sri Lance i tamilsy nacjonaliści w Indiach próbują ożywić ruch LTTE i projekt Tamil Eelam.^[58]

⁵² IDMC (Internal Displacement Monitoring Center), Sri Lanka Displacement Data, <https://www.internal-displacement.org/countries/sri-lanka/>

⁵³ IDMC (Internal Displacement Monitoring Center), Sri Lanka Displacement Data, <https://www.internal-displacement.org/countries/sri-lanka/>

⁵⁴ TVN24, Cyklon Ditwah na Sri Lance. Ponad 50 osób nie żyje, 28.11.2025, <https://tvn24.pl/tvnmeteo/swiat/cyklon-ditwah-na-sri-lance-ponad-50-osob-nie-zyje-st8777056>

⁵⁵ JRS (Jesuit Refugee Service), After 40 years, Sri Lankan Tamil Refugees in India need durable solutions, 23.07.2023, <https://jrs.net/en/story/after-40-years-sri-lankan-tamil-refugees-in-india-need-durable-solutions/>

⁵⁶ The Hindu, 45% Sri Lankan Tamils living in camps were born in India: Report, 24.11.2024, <https://www.thehindu.com/news/national/tamil-nadu/45-of-sri-lankan-tamils-living-in-camps-were-born-in-india-report/article67566485.ece>

⁵⁷ The Diplomat, Kapur R., Indian Citizenship Law's Exclusion of Sri Lankan Tamils, 16.04.2024, <https://thediplomat.com/2024/04/indian-citizenship-laws-exclusion-of-sri-lankan-tamils/>

⁵⁸ The Diplomat, Kapur R., Indian Citizenship Law's Exclusion of Sri Lankan Tamils, 16.04.2024, <https://thediplomat.com/2024/04/indian-citizenship-laws-exclusion-of-sri-lankan-tamils/>

Decyzja taka spotkała się z krytyką zarówno ze strony organizacji praw człowieka jak i diaspory tamilskiej.^[59]

Tamilowie ze Sri Lanki otrzymali pomoc od Indii, ale nadal brakuje im podstawowych praw w połączeniu z ciągłym nadzorem ze strony państwa.^[60]

Okolo 3 mln obywateli Sri Lanki mieszka za granicą, przy czym głównymi skupiskami ludności są Europa Zachodnia, Państwa Zatoki Arabskiej i Ameryka Północna. Największą populację ma Arabia Saudyjska, następnie Zjednoczone Emiraty Arabskie, Kuwejt, Indie, Francja, Katar, Kanada, Wielka Brytania, Włochy, Australia i Liban.^[61]

W ostatnich latach ludność Sri Lanki migruje za granicę z powodu bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej w kraju. Według danych opublikowanych przez państwowe Biuro Zatrudnienia Zagranicznego w 2022 r. ponad 310 tys. osób opuściło kraj, mając zapewnioną pracę za granicą, i jest to najwyższy poziom w historii migracji zarobkowej tego kraju.^[62]

Celem migracji ludności Sri Lanki stały się także państwa Zatoki Perskiej (Zjednoczone Emiraty Arabskie, Arabia Saudyjska i Kuwejt). Migracja ta spowodowana jest względami ekonomicznymi – obywatele Sri Lanki stanowią w tych krajach ważny odsetek zagranicznej siły roboczej. W tym przypadku migracja ma charakter czasowy – pracownicy często wracają do domu po zarobieniu wystarczającej ilości pieniędzy.^[63]

Statystyki mówią, że w latach 2020–2025 za pośrednictwem Sri Lanka Bureau of Foreign Employment (SLBFE) łącznie 1 410 995 obywateli Sri Lanki wyjechało za granicę w poszukiwaniu pracy, przy czym najwięcej osób wyemigrowało do Kuwejtu.^[64]

PODSUMOWANIE

Sri Lanka jest republiką demokratyczną.

Sri Lanka należy do krajów, w których jest orzekana kara śmierci, jednak nie jest ona wykonywana.

Na terytorium Sri Lanki obecnie nie toczy się żaden wewnętrzny ani międzynarodowy konflikt zbrojny.

Uchodźcy, którzy opuścili domy w wyniku wojny domowej 1983-2009, w większości już do nich powrócili.

⁵⁹ The Diplomat, Kapur R., Indian Citizenship Law's Exclusion of Sri Lankan Tamils, 16.04.2024, <https://thediplomat.com/2024/04/indian-citizenship-laws-exclusion-of-sri-lankan-tamils/>

⁶⁰ The Diplomat, Kapur R., Indian Citizenship Law's Exclusion of Sri Lankan Tamils, 16.04.2024, <https://thediplomat.com/2024/04/indian-citizenship-laws-exclusion-of-sri-lankan-tamils/>

⁶¹ Pilot Guides, The Sri Lankan Diaspora, <https://www.pilotguides.com/study-guides/sri-lankan-diaspora/>

⁶² News Decoder, With an economy in crisis, Sri Lankans migrate out for jobs, 08.03.2023, <https://news-decoder.com/with-an-economy-in-crisis-sri-lankans-migrate-out-for-jobs/>

⁶³ Pilot Guides, The Sri Lankan Diaspora, <https://www.pilotguides.com/study-guides/sri-lankan-diaspora/>

⁶⁴ The Morning, Samaraweera B., 2020-2025: 1.4 m migrated for employment, 02.04.2026, <https://www.themorning.lk/articles/ux1e2iNAmWnmebhctASm>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Sri Lanka, data 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. AI (Amnesty International), Death Sentences and Executions, 18.05.2026, <https://www.amnesty.org/en/documents/ACT50/0778/2026/en/>
3. BBC, Wickremesinghe R, Sri Lanka sees new president sworn into office, 01.05.2025, <https://www.bbc.com/news/world-asia-62248225>
4. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Sri Lanka, 22.12.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/sri-lanka/>
5. Embassy of Sri Lanka France, Hon. Dr. Harini Amarasuriya, <https://www.srilankaembassy.fr/en/page/1059-prime-minister-sri-lanka>
6. Freedom House Freedom in the World, Sri Lanka 2024, <https://freedomhouse.org/country/sri-lanka/freedom-world/2024>
7. Global Organized Crime Index, Sri Lanka, 2023, https://ocindex.net/country/sri_lanka
8. IDMC (Internal Displacement Monitoring Center), Sri Lanka Displacement Data, <https://www.internal-displacement.org/countries/sri-lanka/>
9. JRS (Jesuit Refugee Service), After 40 years, Sri Lankan Tamil Refugees in India need durable solutions, 23.07.2023, <https://jrs.net/en/story/after-40-years-sri-lankan-tamil-refugees-in-india-need-durable-solutions/>
10. Militarnyi, Around 280 Sri Lankan Citizens take part in the war against Ukraine, 15.05.2024, <https://militarnyi.com/en/news/around-280-sri-lankan-citizens-take-part-in-the-war-against-ukraine/>
11. News Decoder, With an economy in crisis, Sri Lankans migrate out for jobs, 08.03.2023, <https://news-decoder.com/with-an-economy-in-crisis-sri-lankans-migrate-out-for-jobs/>
12. NUS (National University of Singapur), Gamage R., Sri Lanka's Impending Energy Crisis: Implications for Political Stability, 01.04.2026, <https://www.isas.nus.edu.sg/papers/sri-lankas-impending-energy-crisis-implications-for-political-stability/>
13. Pilot Guides, The Sri Lankan Diaspora, <https://www.pilotguides.com/study-guides/sri-lankan-diaspora/>
14. Springer Nature Link, Integral Migration in Sri Lanka [in:] Bell M., Bernard A., Charles-Eduards E., Zhu Y., Internal Migration in the Countries of Asia, Springer 2020, <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-44010-7>
15. The Advocates for Human Rights, Sri Lanka- Human Rights Council – Death Penalty 2017, https://www.theadvocatesforhumanrights.org/International_Submissions/A/Index?id=253

16. The Diplomat, Kapur R., Indian Citizenship Law's Exclusion of Sri Lankan Tamils, 16.04.2024, <https://thediplomat.com/2024/04/indian-citizenship-laws-exclusion-of-sri-lankan-tamils/>
17. The Diplomat, Kuruwita R., Sri Lanka's Opposition Is Trying to Securitize Organized Crime. Voters Aren't Buying It, Yet, 03.03.2026, <https://thediplomat.com/2026/03/sri-lankas-opposition-is-trying-to-securitize-organized-crime-voters-arent-buying-it-yet/>
18. The Hindu, 'Duped Sri Lankans fighting in Russia-Ukraine War, 12.07.2024, <https://www.thehindu.com/news/international/duped-sri-lankans-fighting-in-russia-ukraine-war/article68280214.ece>
19. The Hindu, 45% Sri Lankan Tamils living in camps were born in India: Report, 24.11.2024, <https://www.thehindu.com/news/national/tamil-nadu/45-of-sri-lankan-tamils-living-in-camps-were-born-in-india-report/article67566485.ece>
20. The Morning, Samaraweera B., 2020-2025: 1.4 m migrated for employment, 02.04.2026, <https://www.themorning.lk/articles/ux1e2iNAmWnmebhctASm>
21. TVN24, Cyklon Ditwah na Sri Lance. Ponad 50 osób nie żyje, 28.11.2025, <https://tvn24.pl/tvnmeteo/swiat/cyklon-ditwah-na-sri-lance-ponad-50-osob-nie-zyje-st8777056>
22. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices Sri Lanka, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107680.html>
23. USDOS (US Department of State), 2025 Trafficking in Persons Report: Sri Lanka (Sri Lanka Tier 2), <https://www.state.gov/reports/2025-trafficking-in-persons-report/sri-lanka/>